

Kopsoli

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954. gada

2006. gada jūlijs Nr.12/13 (911/912)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

Izlaidumi

Svētku laiks Rīgas skolās

27. maijā – kā viena no pirmajām izlaidumu "maratonu" atklāja Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātpamatskola. Skaisti noformētā skolas zālē pulcējās pedagogi, vecāki, draugi, lai ar mīļiem ceļavārdiem, ziediem sveiktu sešus skolas beidzējus.

To vidū: Aija Vētra, Baiba Vitola, Zane Klause, Mārtiņš Jansons, Atis Kalvāns, Sandis Degols (*apakšējā attēlā*).

Apliecību saņemšana, katra audzēkņa talanta prezentēšana: vairumā čaklas adītājas, bet foto vēstīja – «lūk, tādi mēs bijām, skolas gaitas sākot!» Mīļo audzinātāju – skolotāju Olgas Vo-

lontes, Oksanas Klints, Dzintras Stores un Guntas Beitneres ceļavārdi, izvadot lielajā dzīvē, vēl reizi visus samīļojot. Atliek tikai vēlēt, lai viņiem nepietrūktu atbalsta un sapratnes bezspēcības brīžos. Silti pateicības vārdi tika vēltīti skolotājiem par nenogurstošo, pacietības pilno darbu.

10.jūnijā – atkal izlaidums turpat, tikai zāle noformēta savādāk, vecāki, draugi un apliecību saņēmēji – citi. To vidū: leva Ričika, Dina Rubāne, Sergejs Ļedovskis, Imants Šnepsts, Jānis Smons, Mārtiņš Pužulis, Uvis Baumanis

(*apakšējā attēlā*). Audzinātājas – skolotājas Ingūna Krama un Anna Malnača bija sagatavojušas savdbīgu apsveikumu saviem mīļajiem. Ingūna nodziedāja dziesmu «Šūpoles» zīmju valodā. Šajā dziesmā ir dziļā jēga – dzīvē viss nenotiek gludi un mierīgi, tā «uzšūpo» augstu uz veiksmēm un krīt arī uz leju – uz grūtībām un neveiksmēm. Anna Malnača dāvāja saviem «bērniem», kuri viņai no pirmās skolas dienas, foto, kurā redzama skolotāja ar katru savu absolventu atsevišķi, levēroju, ka tas viņiem bija liels pārsteigums.

Šajā klasē daudz sportistu – galvenokārt peldētāju, kuriem piemiņas veltes pasniedza un videokadros prezentēja sporta nodarbību skolotājs Jevgeņijs Puhovs. LNSF prezidents Varis Strazdiņš turpmāko veiksmi sporta laukā vēlēja gan esošiem, gan arī topošiem sportistiem.

Ļoti aizkustinoši un silti bija tas, ka abos izlaidumos

2006.gadā laikraksts «Kopsoli» iznāk ar Rīgas Domes finansiālu atbalstu

Šajā numurā

- ☛ 1. — 2. lpp. Izlaidumi — svētku prieks sirdīs visiem...
- ☛ 3. lpp. Kad būs jaunā Rīgas skola?
- ☛ 4. lpp. Mazās ziņas no Latvijas.
- ☛ 5. lpp. Nāks nauda no Eiropas.
- ☛ 6. lpp. Kā saņemt surdotehniku?
- ☛ 7. lpp. Dejo KC «Rītausmas» jaunieši
- ☛ 8. lpp. Mūsējie spēlē boulingu Šveicē, A.Smirnovs nopeld labi Griekijā u.c.
- ☛ 9. lpp. Amats, kas dzīvei pamats.
- ☛ 10. lpp. Vasaras ceļi aicina iepazīt Latviju.

pasākuma vadītājas lietoja zīmju valodu. Arī klātesošos sirsnīgi uzrunāja zīmju valodā skolas vadība – Leonora Morozova.

17. jūnijā – izlaidums visiem Raiņa 8.vakara/mainu vidusskolas beidzējiem notika Operas un baleta teātrī. Apliecinību par vidējās izglītības iegūšanu saņēma arī 13 mūsējie nedzirdīgie un vādzirdīgie jaunieši: Oksana un Romāns Baikovi, Aldis Deksnis, Laura Gaile, Agnese Kalnāja, Jurijs Kozlovs, Irina Kristoforova, Rolands Barkans, Māris Evertovskis, Ineta Kraze, Vita Riņķe, Rīta Rotberga, Edgars Veckāgans. Klases audzinātājas ir Aija Korpa un Inese Immure.

Jaunas vēsmas tradicionālajā pasākumā radīja kultūras programma, kurā mākslinieks Zigfrīds Muktupāvels katrai absolventu klasei veltīja dziesmu. Tas nebūtu nekas pārsteidzošs, ja vien blakus ievērojamajam dziedātājam nestāvētu un ļoti emocionāli neizpildītu līdzdziedāšanu mūsējie – Irina Kristoforova, Daina Platace, Rolands Barkāns. Nemaz nebūs par skaļu teikts – mūsu mākslinieki, jo viņu izpildījums bija līdzvērtīgs. Malači! Izlaiduma noslēgumā notika dzirdīgo un nedzirdīgo kopgrupas dziesmas «Silavas valsis» izpildījums zīmju valodā.

Jaunie amatmeistari no Alsviķiem

22.jūnijā – vajadzēja posties tālā ceļā – uz Alūksnes rajona Alsviķiem. Līgosvētku priekšvakarā brauciens diezgan problemātisks, jo izlaiduma sākums tikai pl.19, bet nebraukt arī nevarēja, jo beidzēju skaits nebija mazais – 13!

Tika «nofraktēta» Edgara Vorslova personīgā automašīna un, lai arī dzīvsudraba stabiņš nepārtraukti rādīja 32 grādus, ceļu veicām nedaudz vairāk par 3 stundām. Uztraucāties tikai, vai ziedi būs izturējuši lielo karstumu, – viss normāli! Nākošā karstuma izturības pārbaude skolas zālē, kur sviēdri lija gan absolventiem uz skatuves, gan zālē sēdošajiem, jo pasākums ilga 2,5 stundas.

Mūsējie Alsviķu profesionālā skolā mācījušies dažādās profesijās. Viskuplākā – pavāru grupa 7 absolventi. Interesantākais, ka no tiem tikai viena meitene! Ne velti tautā valda uzskats, ka vīrieši ir labāki pavāri, jo darbs arī nav viegls. Tātad viņu vidū: **Marika Kļava, Vadims Višņakovs, Artūrs Vindačs, Kaspars Lāzdāns, Andris**

Bērziņš, Mareks Vanags, Aleksejs Hodakovs. Pasākuma vadītāja šo grupu raksturoja kā skolas visaktīvāko dažādu pasākumu organizētāju, karnevālu rīkotāju ar izdomas bagātām maskām utt. Man likās, ka skolā bez viņiem kādu laiciņu būs garlaicīgāk, bet gan nāks citi ar svaigām vēsmām! Pārējās grupās mūsu meitenes mācījās kopā ar dzirdīgajiem. **Mājsaimnieces – Airita Krasnā, Vita Landrāte, Evita Petrova, šuvējas – Santa Kuške, Inga Mauriņa, Mārīte Dičpētere.** Apavu remontētāju un datorspeciālistu vidū – mūsējo nebija.

Arī šajā skolā pēc katras grupas pa profesijām apsveikšanas dziesmas skandēja uzaicinātas solistes. Mūsējie pateicās skolotājiem, savai tulcei Ritmai, ar kuru kopā būs priekos un bēdās, arī izbraukumos ārpus Latvijas, dāvājot ne tikai ziedus, bet arī veltījot dziesmu «Silavas valsis» zīmju valodā.

Pēc svinīgas daļas sekoja kopēja fotografēšanās gan grupās, gan individuāli, kā arī saviesīgi pasākumi. Izskanējuši pēdējie skolas valši, durvis lielajai dzīvei atvērtas. Kā jaunieši to veidos, tas katra paša ziņā.

Kaut piepildītos skolotāju teiktais: lai nepietrūkst dzīvē mīlestības, ticības savām spējām, izturības. Novēlējumiem pievienojas abu rakstu autore – izlaidumos klātesošā MARUTA PITERNIECE.

Par Valmieras skolas absolventiem

No skolas lielajā dzīvē devusies vienīgā 11.klases meitene – Lilita Lukina, kā arī astoņi braši zēni – Kaspars Gruntmanis, Druvis Klints, Jānis Laduzāns, Gatis Mākalns, Edgars Vovers, Mārtiņš Vēzis, Andris Cvetkovs un Oskars Samodumovs. Kādi viņi – šī gada absolventi paliks skolotāju atmiņās, to jautājam klašu audzinātājām Antrai Rozenbergai, Lolitai Āboliņai un Raitai Breidei.

Lilita – bijusi skolotājas Antras lielais palīgs un tulks, no viņas skolotāja mācījusies zīmju valodu. Antrai ļoti patika, ka Lilita spēja saņemt un ātri

noorganizēt dažādus pasākumus, iesaistot pārējos skolēnus, piemēram, «Popielu». Ieguvusi titulu «Mīl 11.klase».

Gatis – zēns ar ļoti labu humora

izjūtu, mīl jokot ik mirkli, ik dienu. Gatim ir aktiera talants.

Kaspars – ļoti labsirdīgs, izpalīdzīgs. Skolotāja Antra viņam piešķirtu titulu «Labā sirds». Lieliska humora iz-

jūta, sasmīdina ar saviem izteicieniem.

Edgars – cilvēks, uz kuru var paļauties un kuram var uzticēties dažādās situācijās. Intelģents puisis, ar viņu patīkami kontaktēties, jo nekad nelieto rupjus vārdus un žestus. Laipns, korekts.

Jānis – patīkami pārmainījās pēdējā gada laikā. Patstāvīgi domāt un lemt spējīgs cilvēks. Šajā mācību gadā ieguva titulus «Skolas spēkavīrs» un «Misters 11.klase».

Druvis – lielākais palīgs un glābējs visās ar video, foto un TV tehniku saistītājās lietās. Skolotāja Antra ir saņēmusies: «Kā es nākošajā gadā iztikšu bez Druvja?»

Oskars – kluss zēns, ļoti precīzs, patīk un padodas darbs ar metālu. Sava vieta viņa dzīvē arī sportam,

skriešanai. Izturīgs garajās distancēs.

Andris – mācoties skolā, patika organizēt pasākumus, allaž rūpējās par mūziku. Klases audzinātāja Lolita viņu raksturo kā ļoti atsaucīgu un precīzu zēnu, kuram var uzticēties. Savukārt direktors atzīst, ka Andrim ir liela atbildības sajūta un īsta «saimnieka acs». Viņš bija lietpratīgs palīgs arī datoru apkalpošanā.

Martiņš – vienmēr smaidīgs, kluss, pieklājīgs, arī viņam patīk sports. Spēja apvienot mācības skolā ar veiksmīgām mācībām autoskolā.

Bet kādi notikumi mūsu absolventiem visvairāk paliks atmiņā no skolā pavadītajiem gadiem?

Lilīta: Man skola atmiņā paliks ar jautrām ekskursijām, piemēram, uz Igauniju, uz Rīgu – akvaparku. Man

viss ļoti patika. Pateicos visiem skolotājiem par to, ka mani labi mācīja.

Kaspars: Es atcerēšos, kā sportoju, kā trenējos skriešanā. Valmieras rajonā ieguvi 3.vietu.

Gatis: Man skolā patika sports – šahs, skriešana, labprāt piedalījos teātra uzvedumos.

Jānis: Man atmiņā paliks tikšanās ar spēkavīru Raimonu Bergmani.

Edgars: Bet man ekskursija uz Tezē 2005.gada vasarā, «Popielas» pasākumi, kā arī tikšanās ar Raimonu Bergmani. Paldies saku savām skolotājām Antrai Rozenbergai un Egītai Eglītei.

Andris: Man visvairāk patika brauciens uz festivālu Slovēnijā, kur piedalījos izrādē «Pelnušķīte».

Aktualitāte

Par Rīgas skolas celtniecību

Daudzi skolas absolventi, pašreizējo skolēnu vecāki, kā arī Valmieras kolēģi vairākkārt jautājuši pēc papildus informācijas par jauno skolu.

Diemžēl pašlaik pieejamā informācija par jauno būvniecības projektu ir tikai no oficiālā ziņu avota – LETA.

2006.gada 8.jūnijā Rīgas Domes prezidijs atbalstīja un nolēma virzīt izskatīšanai domes sēdē informāciju un skolas vizualizācijas risinājumu no arhitektu biroja «Arho» par Rīgas nedzirdīgo bērnu internātskolas būvniecību Juglā, Murjāņu ielā.

Pašlaik skola atrodas Rīgas centrā. 2005./2006.gada tajā mācījās 179 skolēni no visas Latvijas.

Telpas neatbilst mūsdienu prasībām un normatīviem, tāpēc arī nelabvēlīgi ietekmē mācību procesu. Nav arī sporta bāzes, un tas mazina skolas audzēkņu sociālās rehabilitācijas un adaptācijas iespējas dzirdīgo vidē.

Rīgas Domes prezidijs pagājušā gada septembrī no Pilsētas attīstības fonda piešķīra SIA «Rīgas pilsētbūvnieks» 260774 latus Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolas kompleksa jaunbūves projekta dokumentācijas izstrādei.

Būvniecības ieceri izstrādāja SIA «Arho». Projektā paredzēta kopmītnes un skolas ēkas ar darbnīcām, kabinetiem, ēdnīcas bloks, aktu zāle ar 400 vietām un sporta zāle ar peldbaseinu, kā arī visas teritorijas labiekārtojums ar izmantojamu krastmalu, sporta laukumu un estrādi.

Zemesgabals 45126 kvadrātmetru platībā ir Rīgas pašvaldības īpašumā.

Tāpat galīgo lēmumu vēl tikai pieņems Rīgas Dome.

LETA, 2006.09.06.

Līdzjūtība

☞ Cik gājums garš man nolemts bij,
Tik šajā saulē noiets ir.
Nu tālāk ceļu skujas vij...

Mūžībā aizgājuši mūsu biedre **Vija Kaugure**, 1945. 28.I – 2006. 19.VI

Rīgas biedrība

☞ Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.
Pāri sirdij apkļusušai
Zeme smilšu segu klāj.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, **Annu Sigņejevu** (1926. 14.V – 2006. 30. V) kapu kalniņā pavadot.

Daugavpils biedrība

☞ Dzīvei mūžības vēji
Šalkdami pāri iet.
Viss, ko Tu, Dievs viņā sēji
Brīnīškā krāšņumā zied.

Izsakām līdzjūtību **Aivaram Puralim**, audžumāti smilšu kalniņā pavadot.

Valmieras RB biedri

Biedrībās

Darba veterānu saiets Rēzeknē

Veronika Kazule

17. jūnijā Rēzeknes biedrība organizēja nedzirdīgo biedrības sistēmas biedru – darba veterānu saietu.

Darba veterānu vārdā sakām lielu paldies par šo pasākumu. Bija kopā 17 cilvēki, kas daudzus gadus aizvadījuši darbā Rēzeknes MRU. Pasākums noritēja draudzīgi, interesantā gaisotnē. Pie kafijas galda at-

cerējāmies savas dzīves un darba gaitas. Daži biedri itin viegli toreiz iestājās darbā MRU, savukārt citiem nācās ilgi gaidīt «rindā» vietu trūkuma dēļ. Visiem, kas strādāja, bija daudz darba, strādājām pat maiņās un virstundas. Tādi laiki bija! Bet tagad?

Bieži apmeklējam biedrības klubā rīkotos pasāku-

mus, stāstām citiem no žurnāliem un laikrakstiem uzziņāto informāciju par notikumiem Latvijā un Eiropā. Aktīvākie šai ziņā ir – Jāzeps Lubgins, Monika Senkāne, Veronika Kazule, Antonija Caica, Vija Gorūza.

Paldies kluba vadītājai Sandrai par šo pasākumu un nenogurstošo darbošanos nedzirdīgo labā.

Labie Liepājas ļaudis

Anita Gatava

Liktenis mani nav zēlojis. Nedzirdīga kļuva bērnībā, pārslimojot šarlaku. 13 gadu vecumā pārcietu operāciju muguras sāpju dēļ un ķirurga kļūdas rezultātā kļuva par I grupas invalidi uz mūžu...

Bet liktenis mani ir arī zēlojis. Man ir laimējies savā dzīvē būt starp labiem, sirsnīgiem, izpalīdzīgiem cilvēkiem Liepājas Nedzirdīgo biedrībā.

Anita – kopā ar draudzeni Vairu no Rīgas

Tāpēc šajā rakstīnā vēlos pateikt lielu paldies cilvēkiem, kas remontēja manu dzīvokli, palīdz mājasdarbos, telpu uzkopšanā, produktu iegādē utt.

Tie ir Vaira Tālava, Visvaris un Rita Jēkuļi, Gundega Paņķo, Ivo Putra u.c.

Viņi ir kopā ar mani arī tad, kad man ir kādi mazi svētki, — piemēram, vārda dienā manā izremontētajā skaistajā, gaišajā istabā sanāca kopā visi. Bija tik jauki un interesanti. Paldies jums visiem, mani draugi, labie cilvēki!

Uz Vision kā uz klubu

Jau divus gadus dažāda vecuma, sociālā stāvokļa un profesiju nedzirdīgie iesaistījušies Vision International people group organizācijas aktivitātēs Latvijā.

Šī starptautiskā kompānija Latvijā darbojas jau desmit gadus ar devīzi: par veselīgu dzīvesveidu. Tās darbība virzīta uz teicamas veselības nodrošināšanu, lietojot uztura bagātinātājus, līdztekus ikvienam lietotājam dodot iespēju uzsākt pašam biznesu, uzlabot savu materiālo stāvokli.

Ar kompānijas produktiem nedzirdīgie ļaudis var iepazīties firmas ofisā katru ceturtdienu pl.18, bet nodarbības par biznesa veidošanu notiek otrdienās pl. 18.30. Tās vada un tulko B.Aldersone. Ofisa adrese: Rīgā, Valdemāra ielā 33 – 16, II stāvā.

B.Aldersone pastāstīja:
«Cilvēki uz šo ofisu nāk kā uz klubu. Pašlaik aktīvi iesaistīties 30 – 50 cilvēku ar ģimenēm – gan kā lietotāji, gan arī jau kā izplatītāji. Tie ir cilvēki, kas izvēlējušies veselības un attīstības ceļu, kas piedāvā lielas iespējas – ceļot, piedalīties loterijās ar vērtīgām balvām, mācīties bezmaksasursos, izklaidēties un atpūsties domubiedru pulkā, bet pāri visam uzlabot un nostiprināt veselību. To visu varu apliecināt no savas personiskās pieredzes. Tas no teikti ir arī ceļš uz cilvēku pašapziņas un pašapliecināšanās nostiprināšanu.»

Līdzjūtība

☞ Pie jums vairs nepārnāksu,
Man sācies gājums svešs,
Dziest dienas gaisma maigā,
Tumst acis zaļais mežs.
Sērojam kopā ar Sarmīti
Renci un viņas dēliem, vīru

un tēti mūžībā pavadot.
Alūksnes grupas biedri
un Smiltenes biedrība

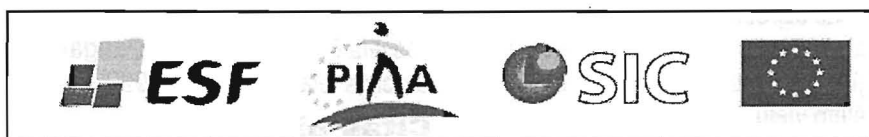
☞ Ar mūžiem kā ar svecēm –
Deg, kamēr nopūš vējš...
Izsaku visdziļāko līdzjūtību

Annas Signejevas tuviniekiem,
viņu mūžībā aizvadot.
Hermanis Arnts, Valmierā

☞ Par to mums sirdis ļoti sāp,
Ka baltsmilšu kalnā jāsanāk,
Ka nebija tev vecums silts,

Jo gruva tavas dzīves tilts.
Skumstam, zaudējot aktīvo
biedri Viņu Kauguri. Viņai
mūžībā aizejot, izsakām
līdzjūtību tuviniekiem.

RB Jelgavas grupa

Tiek īstenots projekts surdotulku sagatavošanai

Sociālās integrācijas centrs un tā sadarbības partneris Latvijas Nedzirdīgo savienība īsteno Eiropas Sociālā fonda projektu «Izglītības programmas «Surdotulks» izstrādāšana un ieviešana Sociālās integrācijas centrā».

Līguma nr. 2005/0231/VPD1/ESF/

PIAA/04/APK/3.3.7./0001/0002.

Projekta norises laiks: 2006.1.1 – 2007. 21.XII. Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība.

Projekta ietvaros izstrādāta un Sociālā integrācijas centra koledžā RRC no šī gada septembrī tiks ieviesta pirmā līmeņa profesionālās augstākās

izglītības studiju programma «Surdotulks», lai sagatavotu tulkus darbam gan integrētajās klasēs, gan speciālajās izglītības iestādēs.

Tiks sagatavoti surdotulki, ar kuru palīdzību nedzirdīgie un vārdzirdīgie jaunieši varēs apgūt profesiju un iesaistīties darba tirgū, tādējādi uzlabojot viņu dzīves kvalitāti un novēršot invaliditātes izraisītās negatīvās sociālās sekas viņu dzīvē.

Projekts dos ieguldījumu arī visas Latvijas izglītības sistēmā, jo sagatavotie surdotulki varēs strādāt gan integrētajās klasēs, gan speciālajās skolās.

Projekta ietvaros plānots sagatavot 15 surdotulkus.

Eiropas kopienas iniciatīvas projekts «Klusās rokas»

Jauns pilotprojekts, tematiskie izdevumi un...

LNS realizācijā esošais projekts «Klusās rokas» konkursa kārtībā saņēmis papildfinansējumu 43 tūkst. LVL apmērā dažādu pasākumu veikšanai, lai veicinātu galveno mērķu sasniegšanu, kuri virzīti uz politikas un likumdošanas izmaiņām, kas uzlabotu nedzirdīgo dzīves kvalitāti.

Viena no galvenajām aktivitātēm vērsta uz datu analīzi par surdotehnisko līdzekļu kolektīvās lietošanas nepieciešamību un ieteikumiem situācijas uzlabošanai vispārējā vides pieejamībā.

Tā notiks speciāla pilotprojekta

ietvaros, kura vadītājs LNS Surdocentra speciālists Raitis Freimanis (attēlā) informēja: «Pilotprojektā tiks apzināti pašlaik esošie normatīvie akti par speciālā atbalsta, īpaši tehnisko palīdzību, nodrošinājumu dzirdes invalīdu nodarbinātības, profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un vides pieejamības procesos. Uz to pamata gatavosim priekšlikumus likumdošanai, kas attiecas uz tehnisko palīdzību kolektīvā lietojuma nodrošināšanu profesionālās izglītības iestādēs, tehniku-

mos, augstskolās, bezdarbnieku kursos, nodarbinātības u.c. iestādēs.

Citiem vārdiem, jāpanāk, lai nedzirdīgo integrācijai sabiedrībā būtu pamats, kas nostiprināts likumdošanā. Nedzirdīgam cilvēkam jājūtas vienlīdz komfortabli viņam pieejamā vidē, lai arī kurp viņš dotos un kādus jautājumus vēlētos nokārtot.»

Papildus pilotprojektam plānots izdot tematiskus bukletus «Tu drīkst! Tu vari?» ar skaidrojumu par dzimumu līdztiesību, diskriminācijas novēršanu un integrācijas iespējām, par to, kā nedzirdīgajiem izturēties sabiedrībā, lai dzirdīgie viņus labāk saprastu un pieņemtu.

Notiks arī vairāki speciālie raidījumi TV, akcijas publiskos pasākumos un ievietotas dzirdīgo sabiedrībai adresētas publikācijas presē. Projekts «Klusās rokas» turpināsies līdz 2007.gada jūnijam.

Vēl viens projekts

Sabiedrības integrācijas fonds atbalstījis LNS projektu «Abpus klusuma robežām» ar kopējo finansējumu 79 290

LVL. Nauda savukārt nāks no Eiropas Sociālā fonda. Projekta realizācija sāksies 2006.gada septembrī un ilgs 18 mēnešus. Projektu LNS izstrādāja nedzirdīgo sociālās rehabilitācijas programmas izveidošanai.

Šis ir pirmais projekts, kas guvis atbalstu no pavasarī Sabiedrības integrācijas fondā iesniegtajiem četriem. To mērķi bija dažādi, bet visi ar būtisku ietekmi uz nedzirdīgo dzīvi — sociālo RH, integrāciju

sabiedrībā, komunikāciju iespēju un nodarbinātības veicināšanu, izglītošanu, informācijas paplašināšanu.

Atliek arī tiem gaidīt tikpat pozitīvu iznākumu un Eiropas naudu, kas ļautu visu iecerēto realizēt.

Materiāli par ES projektu realizāciju šajā lpp. sagatavoti ar ES finanšu atbalstu. Par to saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

Pēc lasītāju lūguma

Sveicināti!

Daudzi nedzirdīgie interesējas par tehnisko palīglīdzekļu saņemšanas kārtību. Šogad tos neizsniedz LNS surdocentrs, bet citas iestādes.

Lūdzam «Kopsolī» rakstu par to, kur un kā var saņemt nedzirdīgajiem piemērotus tehniskos palīglīdzekļus (dzirdes aparāti, modinātāji, mājokļa signalizācijas iekārtas utt.). Kādi palīglīdzekļi ir? Kādi dokumenti jāņem līdzi? Kurā vietā var pasūtīt un saņemt? Cik garas rindas? Kam ir tiesības tos saņemt bez maksas? Vai ir kādi tehniskie palīglīdzekļi par maksu, ko neapmaksā valsts?

Ainārs Osmanis, Pļaviņās

Kā saņemt surdotehniku?

Viktorija Blaua, TPC direktora vietniece

Par tiesībām piegādāt dzirdes aparātus 2006.gadā Tehnisko palīglīdzekļu centrs (TPC) konkursa kārtībā ir noslēdzis līgumu ar diviem tehnisko palīglīdzekļu piegādātājiem — SIA «Baltictrons» un Latvijas Nedzirdīgo Savienības Surdotehniskās palīdzības centru.

Savukārt invalīdiem dzirdes aparātus pašlaik pielāgo Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātskolas attīstības centrs, SIA «Baltictrons» un Biķernieku Bērnu dzirdes centrs.

Dzirdes aparātu saņemšanai nepieciešams:

- Pieteikties Tehnisko palīglīdzekļu centrā pa telefonu 7185455. **Nepieciešamie dati**, kas jāmin piesakoties: vārds, uzvārds, personas kods, adrese, telefons. Pakalpojums pieejams invalīdiem un pensionāriem; bērnus līdz 18 gadiem apkalpo ārpus kārtas;
- TPC pārbauda, vai ir pagājuši pieci gadi kopš dzirdes aparāta saņemšanas. Pienākot rindai centralizētajā datu bāzē, klientam tiek ziņots telefoniski; ja klients nav sazvanāms, tiek sūtītas vēstules ar aicinājumu saņemt dzirdes aparātu visdrīzākajā laikā;
- Klientam tiek piedāvātas visas iespē-

jamās dzirdes aparātu pielāgošanas un saņemšanas vietas. Kad klients izdarījis izvēli, tas tiek paziņots uz viņa izvēlēto vietu.

Nepieciešamie dokumenti

□ Pamatojoties uz LR MK 27.05.2003 noteikumiem Nr.285, saņemot dzirdes aparātus, nepieciešams:

- ✓ personas rakstisks iesniegums;
- ✓ ārsta otorinolaringologa slēdziens par dzirdes aparāta nepieciešamību (izziņas derīguma termiņš 6 mēneši kopš izdošanas brīža);
- ✓ audiogramma (izziņas derīguma termiņš 6 mēneši kopš izdošanas brīža);
- ✓ personas pase;
- ✓ pensijas apliecība, ja personai piešķirta vecuma pensija;
- ✓ invalīda apliecība, ja personai noteikta invaliditāte;

Par iemaksām

Saņemot tehnisko palīglīdzekli par valsts budžeta līdzekļiem, persona pakalpojuma sniedzējam izdara vienreizēju iemaksu šādā apmērā:

- ✓ līdz 18 gadu vecumam — 0.50LVL;
- ✓ pēc 18 gadu vecuma — 2 LVL.

Saskaņā ar LR MK 26.07.2005 noteikumiem Nr.541.

No vienreizējās iemaksas ir atbrīvotas personas, kurām noteikts trūcīgas personas statuss. Tādā gadījumā jāuzrāda izziņa par atbilstību šim statusam.

Ja papildus iegādājas dzirdes aparātam paredzētu bateriju komplektu, tad par to jāmaksā.

Kas apkalpo

Jūsu ievēribai iespējamās dzirdes aparātu saņemšanas un pielāgošanas vietas:

SIA «Baltictrons» — «VIA Una» poliklīnika, Katrīnas dambis 10, Rīga, tālr. 7508012; SIA Veselības centrs «Biķernieki» — Latvijas Bērnu Dzirdes centrs Lielvārdes iela 68/1, Rīga tālr. 7577270, 7576279; Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātpamatskola — attīstības centrs L.Paegles iela 5/7, Valmiera, tālr. 4222475, 4207665. Šis pakalpojums vēl būs pieejams arī TPC filiālēs — Rēzeknē, Rāznes ielā 41, tālr. 4627468; Valmierā, Bastiona ielā 24, tālr. 4281773; Dobelē, Ādama

ielā 2, tālr. 3781775; Kuldīgā, Jelgavas ielā 60, tālr. 3320727; Daugavpils, Stacijas ielā 63, tālr. 5424922.

Citas piezīmes

2006.gadā valsts pasūtījuma ietvaros skaņas indikatorus un induktīvās spoles izsniedz LNS Surdotehniskās palīdzības centrs Rīgā, Elvīras ielā 19, tālr. 7611660.

Uzmanību!

No redakcijas: Viss iepriekš minētais attiecas uz tehniskajiem palīglīdzekļiem, ko nodrošina valsts bez maksas. Rindas ir, nāksies gaidīt, tāpēc pierakstīties vajag savlaicīgi.

Pārējie tehniskie palīglīdzekļi un pakalpojumi par maksu pieejami citās firmās un iestādēs, arī LNS Surdocentrā tādi ir.

Mana pieredze

Mazāk lietot, labāk redzēt un dzirdēt

Mirdza Ozoliņa, Jūrmalā

Kad pasliktinājās redze, devos pie acu ārsta. Tas jau bija pirms kādiem desmit gadiem. Ārsts izrakstīja brilles, bet pateica: *Dariet tā kā es. Lietojiet tās tikai tad, kad kaut ko neredzat. Pārējā laikā brilles lai ir kabatā.*

Viņš tiešām izņēma no kabatas savas brilles un parādīja... Paklausīju ārsta padomam. Lietoju brilles tikai tad, ka tiešām nesaredzu skaidri. Tagad pēc redzes pārbaudes tiešām pierādījās, ka, ārsta padomam paklausīdama, esmu saglabājusi redzi (pat uzlabojusies nedaudz) tādu pašu kā pirmajā vizītē pie ārsta. Ārsts tikai noteica: «Vai es neteicu?» Bet bija pagājuši jau 10 gadi...

Tagad pasliktinājusies dzirde. Lietoju dzirdes aparātu. Ne vienmēr tas man palīdz. Ienāca prātā redzes ārsta teiktais par brillēm. Nolēmu to pašu metodi pielietot arī dzirdes uzlabošanai. Agrāk cauru dienu turēju aparātiņu ausī. Tagad trīs dienas visur gāju bez dzirdes aparāta. Šāda rīcība deva atpūtu dzirdes nervam. Secināju — dzirdu labāk, uztveru skaidrāk skaņu aparātiņā. Varbūt kādam šī metode nelīdzēs, bet, ja ir pamiris dzirdes nervs, notikusi tā deģenerācija, tad noteikti līdzēs, kā tas bija manā gadījumā.

KC «Rītausma»

Jaunieši izdejo bakalauru

Līga Pauniņa

Viss sākās 5 gadus atpakaļ, kad Dana Kalpiņa saprata savu dzīves acinājumu — kļūt par deju skolotāju.

Ziemeļvalstu ģimnāzijā viņa savāca skolēnu grupu, mēģinājumu gaitā vērsot tos par aborigēniem, velniem, strādniekiem, citplanētiešiem un citiem mošiem.

Mazliet vēlāk sākās cieša sadarbība ar nedzirdīgajiem jauniešiem no KC «Rītausma», kas bija iesaistīti viņu iepriekšējās vadītājas Annemarijas bakalaura koncertā «Dejotāja klusumā». Radošā gaisotnē radās spozas idejas turpmākajai divu kolektīvu sadarbībai.

Četrus gadus laikā LNS KC «Rītausma» nedzirdīgie dejotāji Danas vadībā iesaistīti daudzos dzirdīgo un nedzirdīgo kultūras pasākumos, festivālos gan Latvijā, gan Francijā, atklājot dejās gan drūmas, gan gaišas un bezbēdīgas noskaņas, gan arī tēlu plašu daudzveidību.

Tuvie draugi

Francijā tuvākie draugi ir Nedzirdīgo deju teātra grupa «Artsourds». Kad Dana iestājās augstskolā, viņas vadītās deju grupas kļuva par eksperimentu trusīšiem — viss apgūtais tika izmēģināts praksē. Deju varoņi ceļoja laikā un telpā, sākot ar 17.gadsimta galmu Eiropā, harēmu Tālajos Austrumos un beidzot ar Somiju pagājušā gadsimta vidū.

Dejotāji pieredzēja latviešu kultūras mantojuma saplūšanu ar mūsdienu deju stiliem, kā arī neskaitāmu valstu — Francijas, Latīņamerikas, ASV — atklāšanu caur dejām.

«Rītausmas» dejotājiem lielu no-

zīmi dejās ieņēma arī zīmju valoda — melodeklamācija. To visu spilgti un izteiksmīgi varēja vērot koncertā.

Pateicība

Vislielākais Danas paldies visiem, kas palīdzēja ceļā uz koncertu un bakalaura grādu.

Viņu vidū: KC «Rītausma» valdes priekšsedētāja Maruta Piterniece, gaismotājs un apskatītājs Laimonis Krūze, nedzirdīgo deju teātra grupa no Francijas «Artsourds», nedzirdīgo jauniešu deju grupa, dejotāju vecāki un draugi.

13.maijā notika KC «Rītausma» jauniešu estrādes deju kolektīva un Ziemeļvalstu deju studijas «DēKa» kopkoncerts, veltīts šo kolektīvu 5 gadu darba jubilejai. Turklāt «integrēto» — dzirdīgo un nedzirdīgo dejotāju kopuzvedumu kā savu bakalaura aizstāvēšanas darbu prezentēja abu kolektīvu vadītāja Dana Kalpiņa.

Skatītāju un mācībspēku komisijas novērtējums vienprātīgs — teicami!

Jūsu uzmanībai intervijas ar dažām dejotājām koncertā

Lena Baranova: Kolektīvā mani uzaicināja draudzene Rita Fedotova, kad KC «Rītausma» sāka veidoties jauniešu deju grupa. Kaut arī nedzirdū, ļoti milu mūziku un deju pēc iekšējās ritma izjūtas. Tas man sagādā lielu prieku, sevišķi patīk hip — hop stils. Arī pati mēdzu izdomāt kādas īpašas deju kustības. Daudzi pat netic, ka spēju

dejojot tāpat kā dzirdīgie. Bet tā tas ir, tāda ir mana ķermeņa dabiskā sajūta — kustēties ritmā, ko uztveru, kad sāk skanēt mūzika. Tāpēc joprojām vairākus gadus deju šajā grupā un īpaši priecājos par Danas sasniegumu un to, ka varējām viņai palīdzēt iegūt tik labu atzīmi savā studiju darbā.

Rita Fedotova: Dejot sāku pirms 6 gadiem. Vēl tagad atmiņā pirmais koncerts Nedzirdīgo dienā, kad, skatoties dejotājos, cieši nolēmu, ka dejošana būs arī manas dzīves, mana brīvā laika noteikta sastāvdaļa. Pastāstīju mātei savu sapni, viņa to atbalstīja, devāmies

uz KC «Rītausma», kur arī guvām direktores M.Piternieces sapratni. Tā kā man vienai apmeklēt mēģinājumus būtu skumji, pierunāju vēl dažas meitenes, un tā viss sākās.

Pirmā skolotāja bija Rudīte. Viņa vairāk pievērsās «klasikai» — tā kā uz baleta pusi, bet mani vilka uz modernām dejām. Jaukā, smaidīgā deju grupas vadītā-

ja, kas nomainīja Rudīti, Annemarija mūsu deju grupu ievirzīja šādā stilā. Pirmoreiz uzstājos pašdarbnieku festivālā Rēzeknē. Annemarija sabija kopā ar mums tikai gadu un aizbrauca uz ārzemēm — mācīt dejot vācu jauniešus.

Tad grupai uzradās nākamā brīnišķīga vadītāja Dana Kalpiņa. Un sākās īsts deju virpulis. Mēģinājum, piedalījāties daudzos koncertos, arī kopā ar dzirdīgiem jauniešiem, dzirdīgiem skatītājiem. Saņēmām aplausus, atzinības, labus vārdus.

Tagad kādu laiku jau dzīvoju Beļģijā, bet pēc Danas lūguma atbraucu piedalīties speciāli šajā koncertā. Man ir liels prieks vērot, ka deju grupa papildinājusies ar jauniem dejotājiem, ka tā aug un attīstās.

Vēlreiz paldies Danai par to, ka viņa ir kopā ar mums, nedzirdīgiem jauniešiem, ka apgūvusi zīmju valodu un ir tik

Jaunieši izdejo bakalauru

Sākums 7. lpp.

lielisks cilvēks visādā ziņā. Novēlu turpināt radošo darbu ar jauniem panākumiem, kas sagādā prieku pašai, visiem, kas dejo, un arī tiem, kas deju vēro.

Monta Bluķe: Ar Ritu bijām klasesbiedrenes. Viņa bija tā, kas mani «ieveda» nedzirdīgo sabiedrībā, par kuru gandrīz neko līdz tam nezināju (augu dzirdīgo ģimenē). Tas pats sakāms arī par deju. Tā bija nejaušība, ka sāku apgūt šo mākslu. Spilgtākie iespaidi bija Francijas deju festivālā pagājušajā gadā, kur iepazinu tik daudz mākslas mīļotāju no dažādām valstīm.

Tagad mācos Rīgas Amatniecības vidusskolā, tāpēc atliek maz laika deju nodarbībām, tomēr nevēlētos pavisam atiet malā un centīšos piedalīties arī turpmāk. Deja manā dzīvē nozīmē daudz — tas ir gaišums, ko turklāt varu dāvināt arī citiem. Danai novēlu vēl daudz jaunu, nebijušu ideju galvā un to piepildījumu dzīvē visiem par prieku.

Adamo, viesis no Francijas: Pagājušajā gadā kultūras festivālā Francijā iepazinās ar lielsko latviešu jauniešu deju grupu, un tā pamazām mums ir izveidojušies tuvāki kontakti. Pēc Danas uzaicinājuma ar lielu interesi ieradās Latvijā uz festivālu, kas notika Jelgavā un piedalījās koncertā ar jauniešu ritma deju grupu. Patīkams pārsteigums bija saņemtā balva par veiksmīgo uzstāšanos kopā ar latviešiem.

Un nu atkal man ir liels prieks piedalīties šajā Danas vadītā kolektīva 5 gadu jubilejas koncertā.

Esmu nedzirdīgs hiphopa dejojājs no Strasbūras. Visādi gāja sākumā, pārcēlos kādu laiku pat uz Vāciju, kur mani «dresēja» dzirdīgs deju skolotājs. Viņš bijas tas, kas saskatīja mani šo spēju dejojot hiphopu. Vēlāk, kad atgriezās Francijā, sāku strādāt par privātskolotāju un tagad mācu visus, kuri vēlas apgūt šo prasmi. Jāmeklē kontakti, nākas cīnīties par tiesībām pastāvēt un attīstīt šo mākslas veidu. Mans sapnis

ir to izplatīt arī nedzirdīgo vidū. Tas sāks īstenoties, ir arī nedzirdīgo vidū hiphopa cienītāji.

Vēl interesanti notikumi manā dzīvē saistās ar dziesmām, kur mēdzu piedalīties kā pavadītājs — hiphopa izpildītājs dziesmas laikā. Esmu piedalījies vairākās dziesmās par nedzirdības tematiku, piemēram, dziesmā «Ill pasaulē» vēstīja par to, kā jūtas cilvēki, kuri neredz un nedzird. Bija arī dziesmas «Zīmju valoda» un «Kohleārie implanti» (ar ievirzi pret tiem).

Rīgā esmu ieradies kopā vēl ar diviem draugiem — saviem domubiedriem. Viens no viņiem ir nedzirdīgs, izstudējis medicīnu, tagad strādā kā pašnodarbinātais — lasa lekcijas, māca zīmju valodu dzirdīgajiem.

Otrs ir mans dzirdīgais hiphopa privātskolnieks (15 g.), brīvi pārvalda franču zīmju valodu, mācās parastajā skolā un apmeklē nodarbības pie manis. Kopā ar mani uzstājas arī šajā koncertā «Rītausmā».

Sports

Pirmoreiz Eiropā

Raitis Ozols

20. – 28. maijā Šveicē, Munterē notika Eiropas 8. čempionāts boulingā. Latvijas komanda 3 spēlētāju sastāvā (Vladimirs Lagunovs, Guntars Beisons, Dainis Zariņš — attēlā) ar pārstāvi Raiti Ozolu šādā pasākumā piedalījās pirmoreiz. Un tas arī nav nekāds brīnums, jo boulingu Latvijā nedzirdīgie sāka spēlēt tikai pirms 5 – 6 gadiem.

Sākumā mazajai grupiņai tā bija vienkārši brīvā laika pavadīšana, izklaide, bet pamazām krājās informācija par to, ka jau sen risinās sacensības Eiropā, pasaulē utt. (šādi čempionāti Eiropā notiek ik pēc 4 gadiem). Tā radās doma – arī Latvijas spēlētājiem pamazām jānododas pasaulē, jāpiedalās starptautiskās sacensībās.

Šajā Eiropas čempionātā piedalījās 24 valstis ar 180 dalībniekiem. Latviešu boulinga spēlētāji turējās godam, aiz sevis atstājot igauņus, ungārus u.c. Spēcīgākās komandas ir Zviedrijai, Somijai, Itālijai, Holandai, Grieķijai. Interesanti ir

tas, ka spēlētāju sastāvs ir ļoti daudzveidīgs: jaunieši, brieduma sasniegušie un arī daudz pensionāri, it īpaši zviedru vidū – kāda zviedriete (63. g.) piedalījās visos čempionātos un savākusi 37 medaļas.

Jāsaka, ka boulings ir spēle, kurā jāprot koncentrēties, jānospielē tehniski katrs metiens. Turklāt sacensībās ir citāda veida pildījuma bumbas, pie tām bija jāpierod. Mūsu spēlētāji prata piemēroties. Visvairāk punktu savāca V.Lagunovs. Spēles risinājās individuāli, gan pāros, gan trijātā, gan jauktā komandā.

Sacensības bija labi noorganizētas, noritēja pēc plāna no pl.8 rītā – pāri pusnaktij. Dalības izdevumus sacensībām apmaksāja LNSF, un spēlētāji pārstāvēja

Latvijas nedzirdīgo boulingistu izlasi.

Grupas pārstāvis skaidroja, ka treniņu nodarbības, kā arī inventāru, tērpu, apavu iegāde utt. ir pašu spēlētāju ziņā. Latvijā ir apmēram 15 labu boulinga spēlētāju, bet kā brīvā laika pavadīšanas iespēju to izvēlas ap pussimt cilvēku, no tiem visvairāk vidējā gadagājuma cilvēki, pārējie jaunieši un pensionāri. Plašāku izplatību kavē tas, ka boulings ir dārgs sporta veids: ik pa 2 – 3 gadiem jāatjauno inventārs, ekipējums.

Spēlētājs G.Beisons atzīmēja, ka šīs sacensības deva labu pieredzi un arī turpmāk Latvijas komanda centīsies piedalīties dažādās sacensībās. Iecere ir par šādām: Ziemeļ – Baltijas valstu sacensības, Igaunijā (2007); Deaflympic, Tai-vānā (2009); 9.Eiropas čempionāts Grieķijā (2010).

Katru gadu arī Latvijā notiek 5 dažāda līmeņa nedzirdīgo sacensības gan Latvijas, gan klubu, kā arī notiek līdzdalība dzirdīgo sacensībās (bet to ierobežo lielā dārdzība).

No Šveices dalībnieki redzējuši visai maz, jo nepietika laika. Tik vien kā vērojumi pa ceļam, pārvietojoties personiskā transportā turp – atpakaļ.

Ziņo SK „ŠaDa”

Kā vienmēr – arī šogad kluba «ŠaDa» šahistu aktivitātes nav mazinājušās. Nedzirdīgie šahisti piedalījušies dažādos pasākumos.

Visinteresantākās sacensības noti-

ka KC «Rītausma», kur risinājās Kurzemes rajona atklātais čempionāts šahā ar 47 šahistu dalību. To vidū bija pieci nedzirdīgie: **Marina Artjomova, Aigars Kamars, Dmitrijs Kļušenkovs, Aleksejs Pupiševs un Ēvalds Klušs.**

Starp sievietēm M. Artjomova ieguva 3. vietu, saņemot diplomu, medaļu un vērtīgu balvu. Šajās sacensībās atšķirībā no iepriekšējiem gadiem nedzirdīgie bija atbrīvoti no dalībmaksas.

Ceram arī turpmāk aktīvu dalību ņemt visās iespējamās sacensībās.

Lai spēlētu labi Eiropā un pasaulē

Iveta Kraze

Lai labi sagatavotos Eiropas basketbola čempionātam šī gada oktobrī (jauniešiem U-20), Latvijas nedzirdīgo basketbolistu izlase trenējas, saliedējas un izkopj komandas garu dažādās sacensībās.

Jūnija sākumā Valmierā notika spēku mērošana ar Igaunijas komandu, kurā mūsējie zaudēja ar 3 punktu starpību – 69:72. Tas vērtējams kā apmierinošs rezultāts, jo visumā komanda

spēlēja labi.

Otrā spēle risinājās ar lietuviešiem Kauņā. Tā bija veiksmīgāka – uzvara ar 84:74, 10 punktu pārsvaru.

Rezultāti var būt mainīgi, jo pašlaik tikai vēl nostiprinās komandas jaunais sastāvs, kura pamatā ir 11 – 12 jaunieši līdz 20 gadu vecumam.

Treniņi notiek nedēļas nogalē un iecerēts piedalīties arī dzirdīgo sacensībās.

Kā liecina līdzšinējās spēles, perspektīvākie spēlētāji ir Kaspars Unte un Aivis Grāvītis – abi mācījušies Valmieras skolā, tagad Barkavas arodivdusskolā. Šajā mācību iestādē ir laba sporta bāze, un trešdienās tur vienmēr notiek draudzības spēles ar dažādām komandām. Arī tas ir svētīgi, jo

jauniešiem vēl daudz jātrenējas, lai iegūtu visas iemaņas labai spēlei, tādi, kas atbilst noteikumiem. Tas attiecas gan uz fizisko, gan tīri tehnisko un – arī morālo gatavību cīnīties un atdot visus spēkus uzvarai.

Nākamreiz – komandas trenera Valda Bautra viedoklis par LNSF basketbola komandas attīstības perspektīvām.

Karsta ziņa!

Eiropas čempionātā peldēšanā šī gada 19. – 24. jūnijā Grieķijā mūsu **Aleksejs Smirnovs** ieguvis 6. vietu 1500 m brīvajā stilā. Tas ir augstākais sasniegums Latvijai individuālā peldējumā oficiālās sacensībās. **Par to plašāk nākamajā numurā.**

Amats — dzīvei zelta pamats

Galvenais — vēlme strādāt

Netālu no LNS mītnes jau vairākus mēnešus rosās neliela celtnieku brigāde, kuras pamatsastāvā ir nedzirdīgie amata meistari **Helmūts Dimants un Ivars Klāsups** (attēlā no kreisās).

Viņi veco ūdens apgādes staciju pārbūvē par konditorejas veikalu – kafējnīcu. «KS» palūdza uz sarunu abus amatvīrus vēl agrā pavasarī.

Helmūts Dimants: Celtniecībā strādāju jau 15 gadus. Pamatzināšanas ieguvu jau Rīgas skolā, kuru beidzu ar II kategoriju galdniecībā. Pēc tam strādāju gan namu pārvaldē, gan celtniecības firmā, gan arī privātiem pasūtītājiem. Man sākumā gadījās labs šefs, celtniecības darba pratējs, no kura arī iemācījos amata noslēpumus, un tagad varu teikt, ka protu visus darbus un varu jau mācīt citus. Mans skolnieks ir arī Ivars, ar ko tagad kopā būvējam šo namu.

Ivars Klāsups: Helmūts mani paņē-

ma par mācekli divus gadus atpakaļ. Pirms tam strādāju par mašīnistu – zāģētāju firmā «Rondex». Tur maksāja nīcīgu algu, tāpēc biju spiests darbu mainīt. Esmu pateicīgs Helmūtam par to, ko viņš man iemācījis, kaut arī jūtu – vēl daudz kas jāapgūst. Tagad celt ir daudz patīkamāk nekā agrāk. Ir jaunas metodes, labāki materiāli un tād arī iespējas uzcelt ērtākas un skaistākas celtnes.

Helmūts: Esmu iecerējis pārbūvēt arī savu lauku māju Jelgavas rajonā, ko pagaidām izmantoju vasarā.

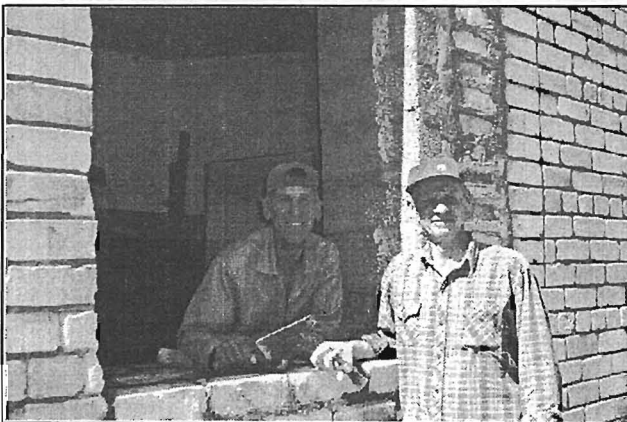
Darbs šajā objektā mums būs līdz rudenim, kad te iecerēts atklāt veikalu – kafējnīcu. Man patīk, ja pasūtītājs nežēlo naudu un atvēl līdzekļus kvalitatīviem materiāliem. Tad ir prieks strādāt. Vispār man nepatīk paviršības, nevēlība darbā. Viss jāpadara, cik labi vien iespējams.

Ivars: Ar šī nama saimnieku saprotamies labi. Viņš iemācījis sarunāties ar mums, lietot dažādas zīmes. Biežāk gan sarakstāties, apmaināties arī ar sms.

Leonīds Voiskovičs: Kā uzņēmējs par nedzirdīgajiem strādniekiem varu teikt tikai to labāko. Viņi savu amatu prot. Gan šie celtnieki, gan arī meitenes, kas strādā manā konditorijas cehā – diplo-

mēta konditore Ineta Rūtiņa un Marija Pe-regrīmovā. Daudz ko jau prot paši, bet, ja vajag, ātri apgūst visu jaunāko.

Nedomāju, ka nedzirdība būtu kāds šķērslis darba devējiem. Galvenais jau ir pats cilvēks, viņa vēlme strādāt, amatprasmē un griba pilnveidoties savā darbā.

Skaista mana zeme dzimtā

Siguldā

Vasaru sagaidām un aizvadām dažādi, bet ir viena raksturīga iezīme gandrīz visiem – tā ir tiekšanās laukā no četrām sienām, dabā, ūdeņu, mežu, zaļumu tuvumā.

Turaida patika gan vāciešiem, gan slovākiem un čeham.

Arī LNS ļaudis meklē šādas iespējas ne tikai Jānos, bet visā vasarā. Šeit daži piemēri pieredzes apmaiņas un ieteikuma līmenī.

Nesen projektā «Klusās rokas» notikušās konferences starplaikā plānoto aktivitāšu vidū bija arī ārzemju viesu pastaiga pa glezno Siguldas apvidu. Viesi varēja vērot Gaujas senleju no pilstornā augstumiem, skatīt skulptūras Dainu parkā un noklausīties mīlas leģendu pie Turaidas Rozes kapa. Noslēgumā iespaidus apspriest pie vakariņu galda kādā no pils zālēm.

Tērvetē

Pirms pāris nedēļām Līgodienas noskaņās LNS mītnes ļaudis devās iepazīt Tērvetes dabas parka takas.

Bija tādi, kuri tur staigājuši savos skolas gados; citi, kuri kādreiz – «kad bērni bija mazi», bet dažlabi jau kuro reizi, zinot visas takas un meklējot jaunumus. Bet Tērvetē vienmēr tādus var ieraudzīt, jo parks tiek pilnveidots un arvien vairāk sakopts.

Šoreiz mūs pārsteidza pēkšņā Raganas parādīšanās un viņas daudzās izdarības ar visiem, kas patrāpījās ceļā.

Katļā vārās raganas burvju ozīra

Pirmsjāņu skaistumā Latviju esam vērojuši arī citugad – Straupes pazemes ezeru apkaimē, Pokaiņos, Kuldīgas smilšu alu un Māras kambaru takās u.c.

Līdztekus dabas skaistuma baudīšanai tāds izbrauciens dabā neapšaubāmi satuvina darbabiedrus, un tas nozīmē – sekmīgāku sadarbību, arī kopīgos darbos darot.

Uzmanību — darbs!

Ja tu zini zīmju valodu, esi apguvis datorprasmi, vari sarunāties pa telefonu, proti izteikt savas domas, uzklaut citus un to arī uzrakstīt — piedāvājam darbu «Kopsoli» redakcijā. Izdevīgi nosacījumi!

Atnāc, aprunāsimies! Vārbūt tas būs sākums interesantam, radošam posmam tavā dzīves ceļā.

Īpašais sveiciens

STANISLAVAI STRUPKAI

Vēlam tev mirdzošas debesis,

Tev zaļus kalnus un lejas.

Lai piepildās vēlējums šis

Kā sapnis no skaistas dzejas.

Vairāk par mantu un zeltu

Spēj dāvat cilvēka sirds.

Lūk, tāpēc šis rindas tev vēltām,

Par to šis paldies tev mirdz.

Daudz laimītes dzimšanas dienā!

Mīlotais vīrs, bērni,

mazbērni, vedekla, znots

JAUTRĪTEI ZĪVEREI

Šo dienu reizi gadā svinam,

Bet gadā dienu ļoti daudz, —

Rit laika spoles grodais tinums,

Un pavediens uz priekšu trauc...

Mīļi sveicam 65 gadu jubilejā!

Vīrs un meita

FEODESAI LEPEŠAI

Ai, cik gadu kopā aizvadīts,

Visvisādu – gaiši, skarbu...

Katrs no tiem apzeltīts

Ar tavu sirsnību un darbu.

Mīļi sveicam jubilejā, novēlam saglabāt arī turpmāk labu veselību un dzīvesprieku!

Marta, Inta

Neskumsti par to, ka gadi krājas, —

Tie balti laika dārzā zied.

Tev draugi ir, uz kuriem pacelt acis,

Kas prieka brīdī pretī roku sniedz.

Tev draugi ir, kam labus vārdus sacīt

Un kuriem būt ar tevi kopā prieks.

Mīļi sveicam lielajā dzīves jubilejā! Vēlam būt vienmēr tikpat jaunai un možai.

Regīna un Gaida

JANĪNAI LUKINAI

Kad sešdesmit jau tavā dzīvē rakstīts

Un vasara vēl ziedos mirdz,

Tad vēlam Tev no sirds,

Lai simts tiek tava mūža ruļļos rakstīts.

Lai prieka un saules pilna ir dzimšanas diena!

Anita, Aina – Anna

Ko vēlēt tev šai dižā jubilejā?

Lai vairāk prieka atrast lūko,

Lai stipra veselība, smaids lai sejā,

Un dzeguze vēl daudzus gadus kūko.

Skaistajā dzīves jubilejā vēlam dzīvesprieku, jaukus cilvēkus apkārt un visu, visu labāko!

Klasesbiedrs Andris, Saldus

AUGUSTAM GOBIŅAM

Aiz kalniem jau jaunības trakums,

Aiz kalniem vēl vecuma miers,

Pa vidu tie labākie gadi —

Kā ābelei uzplaucis gadi.

Mīļi sveicu tevi 55 gadu jubilejā!

Andris

Galvenā redaktore ILZE KOPIĀNE. Datormarkets: GUNTA BIRNĪTE

Neaizmirst neko, kas bijis labs;
neatcerēties neko, kas bijis slikts...
Paši

Nākamais numurs 5. augustā.
Atvaļinājumi....